

VALTUUSTOALOITE

Esteettömyys ja saavutettavuus ovat tärkeitä edellytyksiä sille, että vammaiset henkilöt voivat elää itsenäisesti ja osallistua täysimääräisesti kaikilla elämänalueilla.

YK:n vammaissopimuksen mukaan vammaisille henkilöille on varmistettava muiden kanssa yhdenvertainen pääsy esimerkiksi fyysiseen ympäristöön ja tiedottamiseen ja viestintään. Näiden lisäksi vammaisilla tulee olla yhdenvertainen pääsy myös muihin yleisölle avoimiin järjestelyihin tai tarjottaviin palveluihin niin kaupunki- kuin maaseutualueillakin.

Toimenpiteitä, joihin sisältyy saavutettavuuden esteiden tunnistaminen ja poistaminen, sovelletaan muun muassa rakennuksiin, teihin, kuljetukseen sekä muihin sisä- ja ulkotiloihin; koulut, asunnot, terveydenhuoltoyksiköt ja työpaikat mukaan lukien.

Esteettömyydellä tarkoitetaan perinteisesti kaikenlaisten ihmisten huomioon ottamista fyysisessä ympäristössä, kuten rakennetun ympäristön suunnittelussa ja toteuttamisessa. Esimerkiksi esteettömät rakennukset ja esteetön joukkoliikenne mahdollistavat vammaisten henkilöiden työssäkäyntiä, harrastustoimintaa ja kulttuurisia elämyksiä.

Esteettömyydellä tuetaan vammaisten henkilöiden mahdollisimman suurta omatoimisuutta ja osallisuutta yhteiskuntaan yhdenvertaisesti muiden kanssa. Esteettömyyden toteuttamisessa on kyse ajattelutavasta ja asenteesta – ei erityisjärjestelyistä. Tätä tavoitetta tukee myös Euroopan unionin esteettömyysdirektiivi.

EU:n esteettömyysdirektiivi vaatii, että jokaisen EU-maan viranomaiset ja yksityinen sektori tekevät tietyt tuotteet ja palvelut esteettömiksi. Tämä tarkoittaa muutoksia myös Suomen lainsäädäntöön, jonka esteettömyysvaatimusten tulee olla voimassa 28.6.2022. Säännösten soveltaminen alkaa 28.6.2025.

Liikuntapaikkojen esteettömyys on yksi yhdenvertaisen liikunnan harrastamisen perusedellytyksistä. Valtiolla ja kunnilla on tärkeä rooli yhdenvertaisen liikunnan harrastamisen mahdollistajina. Kuntien vastuulla on luoda edellytykset aktiiviselle ja säännölliselle liikkumiselle rakentamalla ja ylläpitämällä liikuntapaikkoja sekä järjestämällä liikuntapalveluja eri kohderyhmille.

Esteettömyyttä koskevan lain ja säännösten toimeenpano ei saa olla kiinni syntyvistä kustannuksista eikä kaupungin taloustilanteesta. Tosin liikuntalain 13§ mukaan liikuntapaikkojen valtionavustuksia myönnetään laajojen käyttäjäryhmien tarpeisiin tarkoitettujen liikuntapaikkojen rakentamiseen, hankkimiseen, perusparannukseen jne. Tätä mahdollisuutta kannattaa hyödyntää.

Loimaan kaupungin liikuntapaikoista nostamme esimerkkinä Vesihovin esteettömyydessä havaittuja käytännön haasteita. Ulkoa sisälle tultaessa kulkeminen on varsin sujuvaa koska liukuovet avautuvat automaattisesti eikä kynnystä ole. Sen sijaan portin ja pukuhuoneen uimakortin lukijat ovat monille pyörätuolia käyttäville varsin korkealla. Pyörätuolia käyttävällä on suuria haasteita vetää painava ovi auki ja samaan aikaan saada kelattua itsensä pukuhuoneeseen.

Pukutilan inva-pukukopissa on kääntyvä istuin, kaide ja verho. Avustajan apua tarvitseva asiakas tarvitsee enemmän pukeutumistilaa. Makuulla tapahtuvaa riisumista ja pukeutumista tarvitsevan on käytettävä kaikkien käytössä olevaa istumapenkkiä ja tilanne käy entistä ahtaammaksi ja kiusallisemmaksi. Pelkkä inva-mitointi ei riitä. Pyörätuolia käyttävän siirtyminen eteenpäin avustajan kanssa on likipitään mahdotonta. Puolison avustaminen joko miehille tai naisille tarkoitetuissa pukuhuoneissa, suihkutiloissa, saunoissa ja altaalle siirtymisessä ei ole mahdollista.

Uimahallin isoon altaaseen on nostin mutta siihenkin on siirryttävä suihku-/pyörätuolista ennen kuin altaaseen meneminen onnistuu. Monitoimialtaaseen on pelkät portaat, joten vammaisen, pyörätuolia käyttävä tai muuten liikuntarajoitteinen on nostettava altaaseen. Edellä mainituista syistä moni ei pääse altaaseen lainkaan. Monille viileästä vedestä hyötyville asiakasryhmille (reuma, MS-tauti, monet lihassairaudet, avannon korvaava virkistyskäyttö jne.) soveltuva ulkoallas on korkean kynnyksen, kapean oviaukon ja painavien ovien takia niinkään esteellinen.

Olipa kyseessä kuntoilu-, harrastus- tai virkistyskäyttö, perheen yhteinen aika tai allasterapia on valitettavaa, että monille vammaisille, vanhuksille ja muille erityisryhmille Loimaan uimahalli on mahdoton käyttää. Uimahallin esteettömyyttä kartoitettaessa ja korjattaessa on huomioitava myös Kelan vaativalle lääkinnälliselle kuntoutukselle asettamat paikkakriteerit.

Melliläjärven ja Kalikan uimapaikatkaan eivät ole pyörätuolia käyttäville uimareille esteettömiä.

Loimaan liikuntapaikkojen esteettömyyttä kartoitettaessa ei sovi unohtaa meille kaikille tärkeitä liikuntapaikkoja; kaupungin teitä, katuja ja kevyenliikenteenväyliä. Niillä pitää voida liikkua esteettömästi ja turvallisesti ilman vaarallisia kuoppia ja railoja liikutaan sitten jalan, pyörällä, potkurilla, pyörätuolilla, rollaattorilla tai millä tahansa. Suojateitten pyörätuoli-/rollaattoriluiskia on korjattava loivemmiksi varsinkin keskustan alueella. Esteettömyys pitää ottaa huomioon jo katuja ja kevyenliikenteenväyliä rakennettaessa ja uudelleen päällystettäessä. On huomattava, että katujen ja kulkuväylien riittävä talvikunnossapito on tärkeä osa kaupungin esteettömyyttä!

Lisäksi velvoitamme, että liikuntapaikkojen esteettömyyskartoitusta tehdään yhteistyössä vammaisten, liikuntarajoitteisten, erityisryhmien ja heidän läheistensä sekä vammaisneuvoston ja muiden kokemusasiantuntijoiden kanssa.

Kokoomuksen ja kristillisdemokraattien valtuustoryhmä esittää, että Loimaan kaupunki aloittaa viipymättä liikuntapaikkojen ja muun kaupunki-infran esteettömyyden kartoittamisen ja esille tulevien puutteiden korjaamisen.

Loimaalla 13.6.2022

Kokoomuksen ja kristillisdemokraattien valtuustoryhmä

